

המימשל הצבאי

לעטן ביטול הביטול

הקרב על המימשל נפתח בקול רעם הגור אמים של כל המפלגות. עשרות רבות של תותחני-נואמי מפא"י הובהלו בליל-שבת ה' אחרון, כדי לירות את פגזיהם באסיפה ה' יחידה שאספו צעירי כל המפלגות (מלבד מפא"י ומק"י), לביטול המימשל הצבאי. אנשי מפא"י עלו כולם להכריז שהמימשל ממלא תפקיד בטחוני ראשון במעלה: אם לא פרצה עד כה בישראל מלחמת-גירילה בנוסח אלג'יריה, הכריז מאיר ארנב, יו"ר שבראש ועדת-החוקר-הבטחון של הכנסת, באולם היכל הפתח-תיקואה, שהי זה רק הודות למימשל הצבאי!

אני יודי של הערבים, טען שרה-מש"ר רה, בכור שיטורית, בגבעתיים, אך למרות זאת לא אוכל לתמוך בביטול המימשל! לעומתם היו מתנגדי המימשל צנועים במספר ההפגנות. אסיפה אחת בלבד כונסה בקולנוע הוד תל-אביב, שאת את דברי דורשי ביטול המימשל, ולהוכיח שאין לו תפקיד אחר מלבד שירות האינטרסים הפוליטיים הצרים של מפלגת השלטון.

ביישוב הערבי עצמו כירסמה מרירות של שלוש-עשרה שנות מימשל, אך חברי הכנסת הערבים ונבחרי המימשל תומכי מפא"י, התנהגו כאילו אין הדין נוגע להם כלל. למרות שקולם עשוי להכריע בעד המשך המימשל או ביטולו (ואה להלו), הכריזו השבוע שייעדרו מאולם הכנסת בעת ההצבעה.

במערכה הקולנית שנפתחה השבוע בפומי בי נטלו חלק, כמו בפעמים קודמות, כל המפלגות. אך הפעם, נסתמן לאנשונה, סיכוי ממשי כלשהו שהמימשל יבוטל.

מרווח כתב "העודם הזה" על האסיפה שקראה לביטול המימשל הצבאי, בקולנוע "הוד" בתל-אביב

חובה עליו להעניק לאותו מיעוט (הער" בני שחיון-וכויתא אמיה, במידה המותרת לנו מטעם תנאי בטחוננו... לדעת לא כך נהגנו" דברים אלה, שהושמעו בקולו ה' צעיר של הפילוסוף הישיש מרטין בובר, מעל סרט מכונת-ההקלטה, הישמלו את קהל 1200 הצופים, שהתאספו במימל הקולנוע כדי לשמוע מרוע הם נגד המימשל הצבאי. שעה קלה קודם לכן, המה קהל המאות ליד פתח הקולנוע, כשהוא תורד להיכנס לתוכו. הדלתות נסגרו לפני מועד פתיחת האסיפה. ח"כ חירות שהודפן למקום הוגבב פנימה דרך מועדון-הליה אוריה, השוכן באותו בניין. אנשיים מרובים צבאו על הדלתות ה' סגורות וחסמו את הגישה אליהן.

האולם קושס בכרזות-דגלונים שקראו ב' בערבית ובעברית לביטול המימשל ולשחיון זכויות לעם הערבי בישראל.

חומבי עצים ושומפי כלים. העצרת עצמה לא דמתה לשום כינוס או אסיפה תעמולה מפלגתית או בלתי-מפלגתית שקדמו לה. אמילו הכרזות בעלות האותיות הענקיות שהכריזו על העצרת היו יוצאות דופן.

תפקיד הכינוי הראשון באסיפה נודע לא לנואמים, שדיברו הפעם עשרות ועניין, אלא למסכת שהיתה ערוכה - ספק בתבנית מסכת נוסח תנועת-נוער ספק דוגמת ערב-קריאה דרמתי. הבמה, עליה ישבו הנואמים והקריינים השרתה אחיזה דרמטית על ה' אולם השוקר, הטקסט נערך כמתכת עיתוני-אית מלוח בהקרנות פנס-סקס על בד הקול-נוע. אחיזה כנדה שרתה על מאות המש' תתפים, שביניהם בלטו מספר ערביים מ' חושבי המשולש.

בתל-אביב עובדים כיום 14 אלף פועלים ערביים, קרא עמוס מוקדי, כשעל הבד מוקרנת תמונת רחוק, ובה ישנים מספר פועלים ערביים, הפעם נישלו מאדמתם ואין להם מרנסה אחרת. חלקם מצויידיים בשריונות הנהג המושל הצבאי, לחלקם אין הארצות הוות. הם שוטפים כלים במסעדות ומציינים את הבלוקים לבתי תל-אביב. בתום יום העצרה הם מגיעים לרפת זו."

על קודק תמונת שוטרים צבאיים ישראל-לי, הבודקת את תעודות המעבר של ער-ביים, קראו הקריינים: 109 (מתקנות ההגנה של ממשלת המנדט) מתיר למושל ה' צבאי לחייב כל אדם, ללא מתן הסבר, להימצא באיזור מסויים. סעיף 111 מתיר מעצר בלתי מוגבל, ללא שופט. סעיף 112 מתיר גירוש מן הארץ ללא משפט או נימוק. סעיף 119 מתיר התרמת רכשו של כל אדם וביתו.

מרבית הסעיפים האלה כבר הופעלו ב'

הסיום: הרשעה מתוך הבנה

בר

מי הבטחון ומשרד המשפטים - לא יכול היה לפענח את החידה הגדולה ששמה ישראל בר, היכן אפשר בכל זאת למצוא לה פתרונים? והאם בכלל קיים לה פתרון?

כוננות טובות...

ר עצמו היה מוכן לספק חלק מן התשובה, אולם רק אותו חלק הנוגע לפרשת הריגול. בהפסקה שהוכרזה, אחרי

מ. ר לייבסון, עכשיו כשהכל נגמר, ה' אם אתה יכול לענות לעצמך, בחדאות, על השאלה: מה הריץ את ישראל בר? סגן פרקליט המחוז, אליעזר לייבסון, ש' ניהל את החקירה ואת הטיעון המשפטי ב' ניהול של ישראל בר, שקע בהרהורים. אולם בית-המשפט המחוזי המהיב ב' מאה קולות: ותגויים החליפו רשמים, קהל יסרנים שניסה להידחק מבעד לשמשים, זימום מסרסת כרמל פינס הניצחה את

מדינת ישראל, וכאשר ניסו הנפגעים לבקש את הגנתו של בית-הדין הגבוה לצדק - לא יכול היה מוסר זה לעזור להם. לדיכאון, אך בשקט. השחקנית בתיה לנצט, כמנחה; בעיה, והבאי פיטר פריי, שהייתה את היחס לערבים ליחס בו נחלק בימי נעוריו בקנדה; איש חירות עקיבא נוף, שלא ייצג את מפלגתו, אך דבר כאיש המפלגה; איש מפ"ם אפרים ריינר ואיש אחרות-העבודה, הפוליטרוק של הפלמ"ח, בני מהרשק ונציג הצעירים הליברלים זאב כ"ץ, נשאו איש-איש את דברו והדגישו את תפקידו הפוליטי של המימשל כמשצנת מפא"י.

דבריו הנוגעים ללב של סגן ראש עיריית נצרת, עסקן מפ"ם עבי אליעזר וזועבי השליטו בקהל את האווירה המדכאת של המימשל, אך שאהה אחת נשארה ללא מענה: מדוע סירבו היוזמים להקים חזית אחידה של כל מתנגדי המימשל הצבאי, והקימו במקומה מועדון מכובד אך חסר רווח-לחיימה של המפלגות הציוניות בלבד? בשעה שנציגי מרביות המפלגות הציוניות נאמו בקולנוע הוד, עמד בקולנוע מוגרבי ציוני בודד אחר, על במה ריקה ואפורה.

מרווח כתב "העודם הזה": היה זה קרב מילולי של אחד נגד רבים, קרב המנוגד לכל חוקי-ספורט, אך התוצאה היתה צפויה מראש. כי האחד היה רמטכ"ל לשעבר, שר החקלאות הנוכחי, ואחד המייצגים הבולטים ביותר של הכת הבטחוניסטית השלטת.

לא זו בלבד שהנואם הבודד ייצג את כל כוחה השלטוני של המדינה - הצבא והמש' טרה, המנגנון והחוק - אלא שגם יריביו המילוליים באותו ערב בקולנוע הוד היו השותפים למעשיו בכל ימות השנה.

משה דיין, שהיה רק אחד מעשרות הגור אמים המפא"יים שנאמו אותו ערב בכל רחבי הארץ, נבדל מהם רק בדבר אחד: הוא היה גלוי-לב וישר. הוא מיצט לדבר על הנימוקים הכוזבים השיגורתיים לקיום ה' מימשל-הצבאי, כמו מסתננים ושמירה על הגבול, והדגיש סיבה המיתית אחת, עליה ממעטים חבריו לדבר. הסיבה: קרקע שהופ' קעה מבצליה הערביים, שהם אורחים ישראלים כדת וכדין, שאינה קרובה לגבול אלא נמצאת דווקא בחלקים הפנימיים של הארץ. אתן לכם דוגמה, פנה דיין לקהל מאזי גיו, "ערבי הממשל עיבדו שטחים ליד נתניה. לא ניתנה להם רשות לעבד את השטח הזה אחרי 1948, ובקצב מהיר הוקמו שם ישובים יהודיים. דוגמות אחרות אוכל להביא לכם מהגליל."

למה? תשובת השר היא סתמית ופילוסוף פית: "זוהי תוצאה של קביעת קו בין ה' יישוב היהודי והיישוב הערבי... זה כך, זה כך כי כך קרו הדברים."

מה למצב עניינים זה ולצורך בקיום ה' מימשל הצבאי? השם מימשל צבאי אינו מבטא את הבעיה ואת תוכנה. אותו אפשר לבטל. אך תוכנו טמון במטרה: הרתעה, ובאמצעי: השלטת החוק הצבאי ומסירתו לדיי הצבא. אני יודע מה זה להרוס בית. אם לא היה טיפול מהיר של הצבא, יוצצו בתים של ערבים על השטחים האלה. ואז הפרוצדורה הרגילה נמשכת שנים. היא ממור שכת וסלחנית. אנו זקוקים להרתעה, ולא לפתוח תיק שאחריו בא קנס. אחרת יקחו הערבים את האדמות האלה בחזרה."

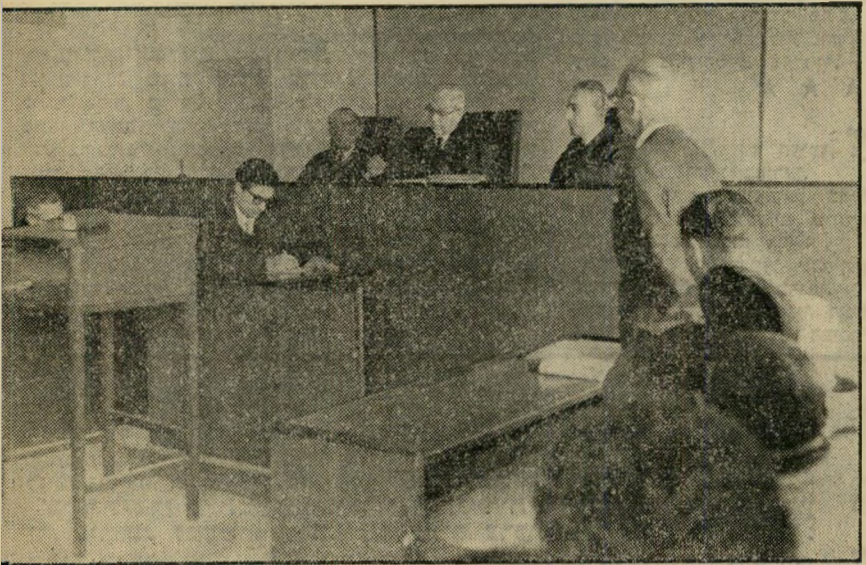
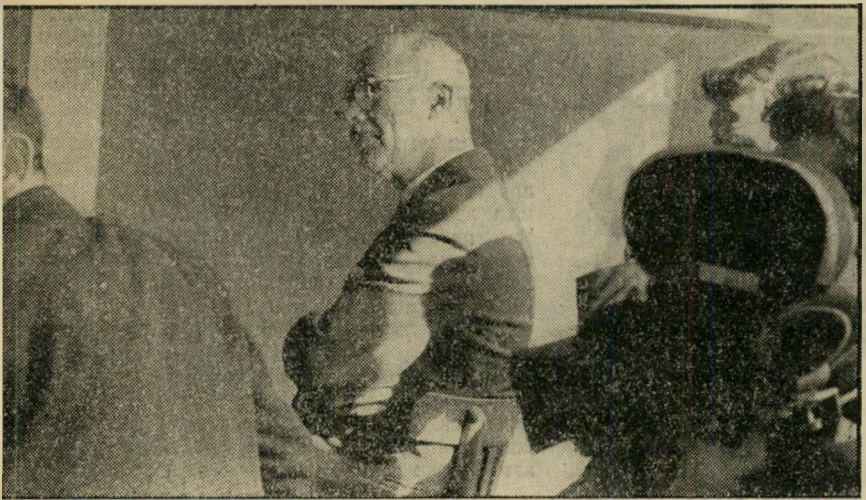
גינין הקולות

מה סיכויי ביטולו של המימשל ה' צבאי, כאשר יובא סוף-סוף להצבעה ב' כנסת?

מניין הקולות, כפי שהסתמן השבוע: בעד ביטול המימשל: מק"י - 5 ח"כים; מפ"ם - 9 ח"כים; אחרות-העבודה - 8 ח"כים; המפלגה הליברלית - 17 ח"כים; תנועת החירות - 16 ח"כים; החרותי ה'17, ד"ר אריה אלטמן, הודיע שהוא מתנגד לביטול המימשל. סך הכל קולות בעד הביטול - 55 חברי כנסת. נגד ביטול המימשל הצבאי: מפא"י - 42 ח"כים; הדתיים הלאומיים - 8 ח"כים; פועלי אגודת ישראל - 2 ח"כים; חירות - 1 ח"כ אחד. סך הכל קולות מוצהרים נגד ביטול (המשך בעמוד 10)

ליד מצלמת הקולנוע

יושב ישראל בר וממתין לשופ השופ' טים, שיקריאו את נזר הדין. הוא נראה קרמזג ושולט בעצמו, אולם לא היה

גזר הדין

בר עומד ליד זוכן הנאשמים, שעה שאב בית הדין, מרדכי קנת מודיע לו כי נדון לעשר שנות מאסר. אחרי סיום קריאת פסק הדין ביקש בר לומר נושהו, אך השופט הודיע לו כי אין יותר מה לומר.

בר על כפסל הנאשמים, צלמים חיפשו חזית חדשה לצילום, אנשי משטרה ושב. סובבו את לקוחם. לייבסון כאילו שקע בעולם אחר. בטרם יענה, העלה בזכרונו את כל גילוייה ה' מדהימים של הפרשה, מן הרגע בו נעצר ההיסטוריון הרשמי של צה"ל באשמת רי' גול, בליל הסדר האחרון. הוא באמת הת' אמץ למצוא תשובה לשאלה: מה הריץ את ישראל בר? לבסוף ענה בכנות עמוקה: לא. באמת שאינני יודע עד היום מה מריץ אותו. ואם האיש שהשקיע תשעה חודשים של עבודה מאומצת - בעורת המשכרה שרו'